

Fylkesadministrasjonen
Avdeling for utdanning

Vår saksbehandler
Cecilie Langklep Bjørnøy/

Vår dato
12.12.2007

Vår referanse
2007/03252-5

1 av 2

Deres dato

Deres referanse

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

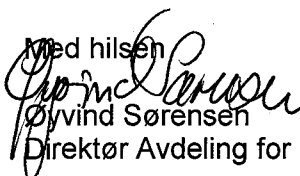
Høring - NOU 2007:11 - Læring for livet

Viser til Høringsbrev fra Kunnskapsdepartementet av 28.09 2007

Saken ble behandlet i Yrkesopplæringsnemda den 28.11.2007 og Hovedutvalg for utdanning den 4.12.2007. Følgende vedtak ble fattet:

1. Hovedutvalget for utdanning støtter utvalgets anbefalinger om å styrke det regionale ansvarsområde for voksenes opplæring. Forutsetning må være at eventuelle økte kostnader blir kompensert av staten.
2. Der hvor studieforbundene skal tilby formell opplæring med paralleller til offentlige aktører, må dette gjøres med utgangspunkt i like konkurransevilkår.
3. Hovedutvalget for utdanning støtter utvalgets anbefalinger om nye godkjenningskriterier for studieforbundene, men ønsker å påpeke at kvalitetssikring av tilbud også må gjelde lærerkreftene som brukes.
4. Hovedutvalget for utdanning støtter utvalgets forslag til endring i tilskuddsordning. Dersom fylkeskommunen skal tildele kulturtilskudd til studieforbundene, forutsettes det friske midler til fylkeskommunen.

For øvrig vises til saksutredningen i sin helhet som følger vedlagt.

Med hilsen

Bjørn Sørensen
Direktør Avdeling for Utdanning

Cecilie Langklep Bjørnøy
Rådgiver

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak 200703252
Arkivnr.
Saksbehandler Cecilie Langklep Bjørnøy

Saksgang	Møtedato	Sak nr.
Yrkesopplæringsnemnda	28.11.07	24/07
Hovedutvalg for utdanning	04.12.07	41/07

HØRING NOU 2007:11 STUDIEFORBUND - LÆRING FOR LIVET

Yrkesopplæringsnemnda 28.11.07

Fylkesrådmannens innstilling

1. Hovedutvalget for utdanning støtter utvalgets anbefalinger om å styrke det regionale ansvarsområde for voksnes opplæring. Forutsetning må være at eventuelle økte kostnader blir kompensert av staten.
2. Der hvor studieforbundene skal tilby formell opplæring med paralleller til offentlige aktører, må dette gjøres med utgangspunkt i like konkurransevilkår.
3. Hovedutvalget for utdanning støtter utvalgets anbefalinger om nye godkjenningskriterier for studieforbundene, men ønsker å påpeke at kvalitetssikring av tilbud også må gjelde lærerkreftene som brukes.
4. Hovedutvalget for utdanning støtter utvalgets forslag til endring i tilskuddsordning. Dersom fylkeskommunen skal tildele kulturtilskudd til studieforbundene, forutsettes det friske midler til fylkeskommunen.

Møtebehandling

Yrkesopplæringsnemnda anbefaler Fylkesrådmannens innstilling

Ny innstilling

Yrkesopplæringsnemnda anbefaler Fylkesrådmannens innstilling:

1. Hovedutvalget for utdanning støtter utvalgets anbefalinger om å styrke det regionale ansvarsområde for voksnes opplæring. Forutsetning må være at eventuelle økte kostnader blir kompensert av staten.
2. Der hvor studieforbundene skal tilby formell opplæring med paralleller til offentlige aktører, må dette gjøres med utgangspunkt i like konkurransevilkår.
3. Hovedutvalget for utdanning støtter utvalgets anbefalinger om nye godkjenningskriterier for studieforbundene, men ønsker å påpeke at kvalitetssikring av tilbud også må gjelde lærerkreftene som brukes.
4. Hovedutvalget for utdanning støtter utvalgets forslag til endring i tilskuddsordning. Dersom fylkeskommunen skal tildele kulturtilskudd til studieforbundene, forutsettes det friske midler til fylkeskommunen.

Hovedutvalg for utdanning

04.12.07

Fylkesrådmannens innstilling

5. Hovedutvalget for utdanning støtter utvalgets anbefalinger om å styrke det regionale ansvarsområde for voksnes opplæring. Forutsetning må være at eventuelle økte kostnader blir kompensert av staten.
6. Der hvor studieforbundene skal tilby formell opplæring med paralleller til offentlige aktører, må dette gjøres med utgangspunkt i like konkurransevilkår.
7. Hovedutvalget for utdanning støtter utvalgets anbefalinger om nye godkjenningskriterier for studieforbundene, men ønsker å påpeke at kvalitetssikring av tilbud også må gjelde lærerkreftene som brukes.
8. Hovedutvalget for utdanning støtter utvalgets forslag til endring i tilskuddsordning. Dersom fylkeskommunen skal tildele kulturtilskudd til studieforbundene, forutsettes det friske midler til fylkeskommunen.

Møtebehandling

Yrkesopplæringsnemnda anbefaler Fylkesrådmannens innstilling

Ny innstilling

Yrkesopplæringsnemnda anbefaler Fylkesrådmannens innstilling:

5. Hovedutvalget for utdanning støtter utvalgets anbefalinger om å styrke det regionale ansvarsområde for voksnes opplæring. Forutsetning må være at eventuelle økte kostnader blir kompensert av staten.

6. Der hvor studieforbundene skal tilby formell opplæring med paralleller til offentlige aktører, må dette gjøres med utgangspunkt i like konkurransevilkår.
7. Hovedutvalget for utdanning støtter utvalgets anbefalinger om nye godkjenningskriterier for studieforbundene, men ønsker å påpeke at kvalitetssikring av tilbud også må gjelde lærerkreftene som brukes.
8. Hovedutvalget for utdanning støtter utvalgets forslag til endring i tilskuddsordning. Dersom fylkeskommunen skal tildele kulturtilskudd til studieforbundene, forutsettes det friske midler til fylkeskommunen.

Hovedutvalg for utdanning

04.12.07

Møtebehandling

Fylkesrådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Ny innstilling

1. Hovedutvalget for utdanning støtter utvalgets anbefalinger om å styrke det regionale ansvarsområde for voksnes opplæring. Forutsetning må være at eventuelle økte kostnader blir kompensert av staten.
2. Der hvor studieforbundene skal tilby formell opplæring med paralleller til offentlige aktører, må dette gjøres med utgangspunkt i like konkurransevilkår.
3. Hovedutvalget for utdanning støtter utvalgets anbefalinger om nye godkjenningskriterier for studieforbundene, men ønsker å påpeke at kvalitetssikring av tilbud også må gjelde lærerkreftene som brukes.
4. Hovedutvalget for utdanning støtter utvalgets forslag til endring i tilskuddsordning. Dersom fylkeskommunen skal tildele kulturtilskudd til studieforbundene, forutsettes det friske midler til fylkeskommunen.

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak 200703252
Arkivnr.
Saksbehandler Cecilie Langklep Bjørnøy

Saksgang	Møtedato	Sak nr.
Yrkesopplæringsnemnda	28.11.07	24/07
Hovedutvalg for utdanning	04.12.07	41/07

HØRING NOU 2007:11 STUDIEFORBUND - LÆRING FOR LIVET

Yrkesopplæringsnemnda 28.11.07

Fylkesrådmannens innstilling

1. Hovedutvalget for utdanning støtter utvalgets anbefalinger om å styrke det regionale ansvarsområde for voksnes opplæring. Forutsetning må være at eventuelle økte kostnader blir kompensert av staten.
2. Der hvor studieforbundene skal tilby formell opplæring med paralleller til offentlige aktører, må dette gjøres med utgangspunkt i like konkurransevilkår.
3. Hovedutvalget for utdanning støtter utvalgets anbefalinger om nye godkjenningskriterier for studieforbundene, men ønsker å påpeke at kvalitets sikring av tilbud også må gjelde lærerkreftene som brukes.
4. Hovedutvalget for utdanning støtter utvalgets forslag til endring i tilskuddsordning. Dersom fylkeskommunen skal tildele kulturtilskudd til studieforbundene, forutsettes det friske midler til fylkeskommunen.

Møtebehandling

Yrkesopplæringsnemnda anbefaler Fylkesrådmannens innstilling

Ny innstilling

Yrkesopplæringsnemnda anbefaler Fylkesrådmannens innstilling:

1. Hovedutvalget for utdanning støtter utvalgets anbefalinger om å styrke det regionale ansvarsområde for voksnes opplæring. Forutsetning må være at eventuelle økte kostnader blir kompensert av staten.
2. Der hvor studieforbundene skal tilby formell opplæring med paralleller til offentlige aktører, må dette gjøres med utgangspunkt i like konkurransevilkår.
3. Hovedutvalget for utdanning støtter utvalgets anbefalinger om nye godkjenningskriterier for studieforbundene, men ønsker å påpeke at kvalitetssikring av tilbud også må gjelde lærerkreftene som brukes.
4. Hovedutvalget for utdanning støtter utvalgets forslag til endring i tilskuddsordning. Dersom fylkeskommunen skal tildele kulturtilskudd til studieforbundene, forutsettes det friske midler til fylkeskommunen.

Arkivsak 200703252
Arkivnr. E: A03 &13
Saksbehandler Cecilie Langklep Bjørnøy
Saksgang
Yrkesopplæringsnemnda
Hovedutvalg for utdanning

Møtedato Sak nr.
28.11.2007
04.12.2007

Høring NOU 2007:11 Studieforbund - læring for livet

Fylkesrådmannens innstilling

1. Hovedutvalget for utdanning støtter utvalgets anbefalinger om å styrke det regionale ansvarsområde for voksnes opplæring. Forutsetning må være at eventuelle økte kostnader blir kompensert av staten.
2. Der hvor studieforbundene skal tilby formell opplæring med paralleller til offentlige aktører, må dette gjøres med utgangspunkt i like konkurransevilkår.
3. Hovedutvalget for utdanning støtter utvalgets anbefalinger om nye godkjenningskriterier for studieforbundene, men ønsker å påpeke at kvalitetssikring av tilbud også må gjelde lærerkreftene som brukes.
4. Hovedutvalget for utdanning støtter utvalgets forslag til endring i tilskuddsordning. Dersom fylkeskommunen skal tildele kulturtilskudd til studieforbundene, forutsettes det friske midler til fylkeskommunen.

Tønsberg 16. november 2007

Mette Bjune
Fylkesrådmann

Øyvind Sørensen
Direktør

- Vedlegg:
1. Høringsbrev fra Kunnskapsdepartementet av 28.09.2007
 2. Nettadresse til NOU 2007:11 Studieforbund – læring for livet:
<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/NOUer/2007/NOU-2007-11.html?id=480422>

Innledning

Kunnskapsdepartementet oppnevnte 27. oktober 2006 et utvalg med mandat blant annet til å vurdere studieforbundene oppgaver og rolle for den enkelte, for arbeidslivet og for samfunnet. Vurderingene skulle ha et bredt perspektiv knyttet til kultur, folkeopplysning, likeverd, deltakelse, demokrati, integrering og inkludering, herunder studieforbundene oppgaver og rolle i forhold til offentlige og andre utdanningstilbud.

Utvalget overleverte sin utredning, NOU 2007:11 Studieforbund – læring for livet høsten 2007.

Kunnskapsdepartementet ber i brev av 28.09 2007 spesielt om vurderinger av fem utvalgte forslag som vil omtales nærmere i saksutredningen. Brevet følger i vedlegg til saken.

Saksutredning

Studieforbundene har som hovedoppgave å tilby ulike former for voksenopplæring og teller i dag 20 offentlige godkjente studieforbund med mer enn 400 medlemsorganisasjoner.

Studieforbundene er svært ulike, både i profil, størrelse, organisering og arbeidsform.

Kriterier som ligger til grunn for godkjenning av studieforbundene, er en demokratisk organisering med et valgt styre og minimum to medlemsorganisasjoner, samt at de skal ha aktiviteter i minst ti fylker og minimum 20 000 rapporterte kurstimer i året.

Studieforbundene har voksenopplæring som sin hovedaktivitet og har derav en aldersgrense på 14 år.

Kunnskapsdepartementet ber spesielt om vurderinger av utvalgets forslag til:

Overordnede mål for studieforbundenes virksomhet.

Studieforbundene tilbyr voksenopplæring på mange arenaer og over et vidt spenn av temaer. I dag er ikke denne aktiviteten samordnet slik at den kan brukes som et virkemiddel i arbeidet med voksenopplæring. Hensikten er å øke kompetansen hos voksne ut fra de behov som måtte framkomme. Dagens arbeidsliv krever en kontinuerlig tilpasning til endrede kompetansekrav.

Studieforbundenes fordel er at de ikke oppfattes som tradisjonell skole og kan derfor virke mer attraktive på voksne som har hatt dårlige erfaringer med egen skolegang. I tillegg erfarer det at studieforbundene ofte tilbyr sine kurs på tidspunkter som passer bedre for voksne med familie og andre forpliktelser.

Utvalget har sett det som viktig at det opprettes noen overordnede mål for studieforbundene, men uten at det skal hindre kreativiteten og mangfoldet.

På bakgrunn av dette har utvalget fremmet forslag om seks overordnede mål for studieforbundenes virksomhet:

1. å bidra til å vedlikeholde og styrke demokratiet og legge grunnlaget for bærekraftig utvikling ved å engasjere og utvikle aktive medborgere
2. å gjøre det mulig for mennesker å påvirke sin egen livssituasjon
3. å bekjempe utstøting og bidra til inkludering
4. å bidra til motivasjon og tilgang til kunnskap og kompetanse for alle og slik møte behov i et samfunn og arbeidsliv i stadig endring

5. å styrke kulturelt mangfold og øke deltakelsen i kulturlivet
6. å være en selvstendig arena for læring og et supplement til offentlige utdanningstilbud for voksne

Styret regionalt ansvarsområde for voksnes opplæring

Dersom studieforbundene skal spille en større rolle som virkemiddel for voksnes opplæring, ønsker utvalget at fylkeskommunen skal overta ansvaret for all grunnopplæring for voksne. I dag har fylkeskommunen kun ansvaret for opplæring for voksne på videregående nivå. Det betyr at kommunenes ansvar for formell grunnskoleopplæring for voksne overføres fra kommunene til fylkeskommunene, med unntak av grupper av funksjonshemmede og innvandrere som befinner seg i introduksjonsprogrammer og andre integreringstiltak i kommunene. Utvalget setter dette også i lys av fylkeskommunens funksjon som regional samfunnsaktør og til relevant utviklingsarbeid i regionene.

Utvalget ønsker at fylkeskommunen skal legge vekt på realkompetansevurdering og karriereveiledning. I Vestfold er det planlagt et karriereveiledningssenter som skal brukes som veiledningstjeneste for voksne.

Studieforbundenes hovedaktivitet i dag er ikke-formelle opplæring. Dersom fylkeskommunene skal samarbeidet med studieforbundene om formell opplæring, må dette løses gjennom gjensidig forpliktende partnerskapsavtaler. I en slik partnerskapsavtale vil studieforbundene kunne tilby formell opplæring på oppdrag fra fylkeskommunen ut fra de behov fylkeskommunen ser i et regionalt perspektiv.

Dersom studieforbundene skal tilby formell grunnopplæring, er dette under forutsetning av at de oppfyller generelle godkjenningsregler med kvalifisering av studieforbundet som tilbyder samt kvalifisering av studieforbundets tilbud. Ansvar for dette kvalitetssikringssystemet foreslås gitt fylkeskommunen. Utvalget ønsker at fylkeskommunene samarbeider slik at anerkjennelse i en fylkeskommune gjøres gjeldende på landsdekkende basis.

Lovendring

Utvalgets anbefaling er en ny lov som regulerer en mer samlet sektor for frivillig, fortjenestefri opplæring utenfor det formelle utdanningssystemet der studieforbundene, folkehøgskolene, fjernundervisningsinstitusjonene og en del av kapittel 6A-skoler i privatskoleloven kan reguleres.

Det vil bety en oppheving av dagens voksenopplæringslov.

Hensikten med lovendringen er å styrke læringen i frivillig sektor og at dette igjen vil bidra til et nasjonalt system for livslang læring.

Tilskuddsordninger

Studieforbundene har i dag en tilskuddsordning som er basert på godkjenning etter voksenopplæringslovens § 10. Staten yter tilskudd etter § 19 og forskiftene til denne med

bevilgninger over Kunnskapsdepartementets budsjett. Som tidligere nevnt har studieforbundene aktivitet og dermed også tilskuddene gått ned de senere år.

Utvalget ønsker å endre tilskuddsordningen etter følgende prinsipper:

- Tilskudd som gjelder kurs ubundet av pensum og eksamen og tildeles som et statstilskudd.
- Tilskudd til læring med paralleller i offentlig utdanning og tildeles av fylkeskommunene. Tilbudet skal faglig godkjennes av fylkeskommunen, og det skal nyttes de offentlige læreplaner, godkjent av Kunnskapsdepartementet.
- Tilskudd som skal være en kulturpott til fordeling blant studieforbundene. Ordningen er ny og foreslås i tillegg til de øvrige ordningene. Dette tilskuddet foreslås formidlet gjennom regionene/fylkene til studieforbundene.

De to første tilskuddene forutsettes løst gjennom eksisterende økonomiske rammer, mens kulturpotten forutsetter nye og frisk midler til sektoren.

Utvalget presiserer at der hvor studieforbund på oppdrag av fylkeskommunen planlegger og gjennomfører opplæringstiltak, må studieforbundene få samme økonomiske betingelser som offentlige institusjoner. Dette for å sikre reell konkurranse mellom studieforbundene og offentlige aktører.

I tillegg anbefales det at fylkeskommunens meransvar i voksnes læring gjenspeiles i den kostnadsnøkkel som ligger til grunn for å kompensere fylkeskommunens økte utgifter til formålet.

Godkjenning av studieforbund

Nye godkjenningskriterier og ny godkjenning av studieforbund må innføres på bakgrunn av den endring som er foreslått over.

Når det gjelder godkjenning av studieforbund, forslår utvalget følgende kriterier for godkjenning:

- Forbundet må ha opplæring som hovedformål
- Forbundet må ha et ideelt og fortjenestefritt formål
- Forbundet må ha en demokratisk oppbygning
- Forbundet må rapportere et minimum kurstimer per år
- Forbundet må ha virksomhet over hele landet
- Forbundet må ha studieforbund i navnet
- Forbundet må ha en regional forankring
- Forbundet må ha et minimum antall medlemsorganisasjoner

Der hvor studieforbundene tilbyr eksamensrettet opplæring og oppdragsundervisning, finnes det i dag ikke et system som kvalitetssikrer dette. Utvalget ønsker på bakgrunn av dette å innføre prosedyrer for kvalifisering av tilbud. Ansvaret legges til fylkeskommunene, men det legges til grunn at godkjenning i én fylkeskommune gjøres gjeldende på landsbasis.

Vestfold fylkeskommune ser det som positivt at det utarbeides kvalitetssikringsprosedyrer, men utvalget legger kun opp til at det er tilbudet i seg selv som skal kvalitetssikres og ikke de personene som holder opplæringen. I tillegg hvor studieforbundene skal tilby formell opplæring, vil dette få betydning.

Fylkesrådmannens bemerkninger

Fylkesrådmannen ser det som positivt at fylkeskommunen får et helhetlig ansvar for voksenopplæring.

Når det gjelder de overordnede mål for studieforbundenes virksomhet som utvalget legger opp til, ser fylkesrådmannen det som positivt å få klarere målformuleringer. Målsettingen er å få flere voksne til å ta del i opplæringsvirksomhet spesielt når det gjelder formell opplæring. Slik sett støtter fylkesrådmannen utvalget i at studieforbundene bør ha en aktiv rolle. Det er allikevel nødvendig å avklare økonomi slik at studieforbundene konkurrerer, på like vilkår som offentlige aktører.

Studieforbundene tilbyr i dag et mangfold av aktiviteter og opplæring, og disse er et viktig supplement til det offentliges opplæringstilbud.

Fylkesrådmannen støtter også utvalgets forslag til styrking av det regionale ansvaret for voksnes opplæring sett opp mot studieforbundenes rolle. Dette under forutsetning av at eventuelle økte kostnader blir kompensert av staten.

Utvalget legger opp til at fylkeskommunen etter hvert bør overta ansvaret for grunnopplæring for voksne. Fylkesrådmannen forutsetter at Kunnskapsdepartementet kommer tilbake med en utredning om denne ansvarsoverføringen.